

P6_TA(2004)0064

Wybór Komisji (decyzja)

Decyzja Parlamentu Europejskiego w sprawie wyboru nominowanej Komisji

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 214 ust. 2 Traktatu WE oraz art. 127 ust. 2 Traktatu Euratom,
 - uwzględniając art. 99 Regulaminu,
 - uwzględniając decyzję 2004/536/WE⁽¹⁾ Rady zebranej na szczepku głów państw i szefów rządów z dnia 29 czerwca 2004 r. o nominowaniu José Manuela Durão Barroso na Przewodniczącego Komisji,
 - uwzględniając swoją decyzję z dnia 22 lipca 2004 r. dotyczącą wyboru José Manuela Durão Barroso na Przewodniczącego Komisji⁽²⁾,
 - uwzględniając decyzję 2004/642/WE, Euratom⁽³⁾ Rady z dnia 13 września 2004 r., podjętą w porozumieniu z wybranym Przewodniczącym Komisji, dotyczącą osób, które zamierza nominować na Członków Komisji,
 - uwzględniając decyzję 2004/753/WE, Euratom⁽⁴⁾ Rady z dnia 5 listopada 2004 r., podjętą w porozumieniu z wybranym Przewodniczącym Komisji, dotyczącą osób, które zamierza nominować na Członków Komisji,
 - uwzględniając przesłuchania desygnowanych Członków Komisji przed właściwymi komisjami parlamentarnymi, przeprowadzone między 27 września i 11 października 2004 r. oraz 15 i 16 listopada 2004 r.,
 - uwzględniając wyniki wspólnych obrad Konferencji Przewodniczących i wybranego Przewodniczącego Komisji, przeprowadzone między 21 października 2004 r. i 5 listopada 2004 r.,
 - uwzględniając wyniki obrad Konferencji Przewodniczących z dnia 16 listopada 2004 r.,
 - uwzględniając oświadczenia wybranego Przewodniczącego Komisji, złożone na posiedzeniu plenarnym w dniach 26 i 27 października 2004 r. oraz 17 i 18 listopada 2004 r.;
1. wybiera Komisję na kadencję od dnia 22 listopada 2004 r. do dnia 31 października 2009 r.;
 2. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji Radzie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 236 z 7.7.2004, str. 15.

⁽²⁾ Protokół posiedzenia z tego dnia, P6_PV(2004)07-22. pkt. 8.2.

⁽³⁾ Dz.U. L 294 z 17.9.2004, str. 30.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 333 z 9.11.2004, str. 12.

P6_TA(2004)0065

Działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (2003)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie rocznego sprawozdania z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2003 (2004/2091(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2003,
- uwzględniając art. 195 Traktatu WE,

Czwartek 18 listopad 2004

- uwzględniając swą rezolucję z dnia 17 listopada 1993 r. w sprawie demokracji, przejrzystości i pomocniczości oraz porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie procedur wdrażania zasady pomocniczości; postanowienia i ogólne zasady regulujące działalność rzecznika ⁽¹⁾; postanowienia dotyczące postępowania komitetu pojednawczego wynikające z art. 189b traktatu WE, a w szczególności tę część, która dotyczy postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich,
- uwzględniając swą decyzję 94/262/EWWS, WE, Euratom z dnia 9 marca 1994 r. dotyczącą postanowień i ogólnych warunków wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽²⁾, a w szczególności jej art. 3 ust. 8,
- uwzględniając art. 43 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 112 ust. 1 oraz art. 195 ust. 2 regulaminu Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A6-0030/2004),
 - A. mając na uwadze, że Karta Praw Podstawowych stanowi część Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, podpisanego przez głowy państw i rządów oraz ministrów spraw zagranicznych 25 państw członkowskich Unii Europejskiej w Rzymie dnia 29 października 2004 r.,
 - B. uwzględniając, że art. 41 (prawo do dobrej administracji) rozdział V (prawa obywatelskie) Karty stanowi, iż każda osoba ma prawo do bezstronnego i rzetelnego załatwienia swojej sprawy w rozsądnym czasie przez instytucje i organy Unii,
 - C. mając na uwadze, że art. 42 (prawo dostępu do dokumentów) Karty stanowi, że każdy obywatel Unii oraz każda osoba fizyczna i prawna mieszkająca lub mająca zarejestrowaną siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji,
 - D. uwzględniając, że art. 43 Karty (Rzecznik Praw Obywatelskich) stanowi, że: Obywatel Unii Europejskiej oraz każda osoba fizyczna lub prawna mieszkająca lub mająca zarejestrowaną siedzibę w jednym z państw członkowskich, ma prawo przedłożyć rzecznikowi praw obywatelskich przypadki wadliwego postępowania wspólnotowych instytucji bądź organów, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji występujących w swojej sądowej roli,
 - E. mając na uwadze, iż roczne sprawozdanie zostało już oficjalnie przedstawione przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego w dniu 19 kwietnia 2004 r., a Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, Nikiforos Diamandouros, przedstawił sprawozdanie Komisji Petycji dnia 26 kwietnia 2004 r.,
 - F. mając na uwadze, że w 2003 r. zdecydowanie wzrosła liczba skarg złożonych do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a wraz z ostatnim rozszerzeniem Unii Europejskiej oczekiwany jest dalszy jej wzrost,
 - G. uwzględniając, że ilość skarg do rzecznika, poprzez które obywatele z uzasadnionych przyczyn dochodzili zadośćuczynienia wobec braku otwartości i przejrzystości w funkcjonowaniu europejskich instytucji, stanowi powód do niepokoju mając na względzie demokratyczną wiarygodność Unii,
 - H. mając na uwadze, że roczne sprawozdanie wymienia przykłady jednostkowych przypadków, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania, innych, w których władze europejskie po poinformowaniu ich o złożonej skardze zgodziły się zastosować się do zaleceń rzecznika lub przypadki, w których osiągnięto polubowne rozwiązanie, ale podkreśla również dużą liczbę skarg, które rzecznik zmuszony był zakończyć uwagą krytyczną,
 - I. mając na uwadze aktywne działania rzecznika poprzez wszczynanie dochodzeń z własnej inicjatywy,
 - J. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 6 września 2001 r. w sprawie specjalnego raportu dla Parlamentu Europejskiego po przeprowadzeniu z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie istnienia i publicznej dostępności, w różnych ciałach Kodeksu Dobrego Administrowania, Parlament Europejski ⁽³⁾ wyraził swoje jednogłośne poparcie dla Kodeksu Dobrego Administrowania Unii Europejskiej, którego powstanie zalecił rzecznik, oraz uwzględniając, że Komisja nie przyjęła tego kodeksu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 329 z 6.12.1993, str. 132.

⁽²⁾ Dz.U. L 113 z 4.5.1994, str. 15.

⁽³⁾ Dz.U. C 72 E z 21.3.2002, str. 331.

Czwartek 18 listopad 2004

- K. uwzględniając, że Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy zawiera podstawy prawne przyszłej ustawy o dobrym administrowaniu,
- L. mając na uwadze, że w dokumencie przedłożonym Konwentowi 23 stycznia 2003 r. rzecznik stwierdził, że „zastąpienie Traktatu Konstytucją, a szczególnie Konstytucją, która zawiera prawa podstawowe, wymaga głębokiej refleksji nad rolą strażniczki traktatów”,
- M. mając na uwadze, że rzecznik podkreślił już w swojej decyzji w sprawie skargi nr 995/98/OV, że mimo, iż Komisji przysługują dyskrecjonalne uprawnienia do wszczynania postępowanie o naruszenie, to jednak „podlegają one prawnym ograniczeniom, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, które wymaga na przykład, aby władze administracyjne działały konsekwentnie i w dobrej woli, unikały dyskryminacji, przestrzegały zasady proporcjonalności, równości, prawnie uzasadnionych oczekiwań, szanowały prawa człowieka i podstawowe prawa”,
- N. mając na uwadze, że już w grudniu 1999 r. Parlament Europejski otrzymał wniosek od Rzecznika Praw Obywatelskich mający na celu zmianę postanowień Statutu Rzecznika dotyczących jego prawa do dostępu do akt i przesłuchań świadków; mając na uwadze, że mimo iż Parlament Europejski zalecił zmianę tych przepisów, do tej pory nie zostały one zmienione ze względu na zastrzeżenia ze strony Komisji i Rady,
- O. mając na uwadze ubolewanie rzecznika z powodu negatywnych głosów w sprawie jego propozycji złożonej pismem z dnia 17 grudnia 2002 r. do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, by służby rzecznika oraz Parlamentu Europejskiego wspólnie zbadały kwestię rewizji Statutu Rzecznika,
- P. mając na uwadze, że roczne sprawozdanie wskazuje na wysiłki rzecznika w celu dalszego rozwoju sieci krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich, z położeniem szczególnego nacisku na kraje kandydujące,
- Q. mając na uwadze roczne sprawozdanie, zauważa, że zarówno poprzedni rzecznik, J. Söderman, jak i obecny, Nikiforos Diamandouros, nalegali na wyraźne uznanie w Konstytucji roli rzecznika i innych pozasądowych środków,
1. przyjmuje złożone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich roczne sprawozdanie za 2003 r., stanowiące szeroki przegląd prowadzonej przez niego działalności na przestrzeni ostatniego roku oraz opis rozpatrzonych spraw;
 2. gratuluje pierwszemu Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, panu J. Södermanowi, pomyślnego zakończenia w dniu 31 marca 2003 r. jego stanowiącej ogromne wyzwanie kadencji; podczas siedmiu i pół lat sprawowania urzędu rzecznika osiągnął w pełni wzmocnił podstawy tej instytucji oraz pomógł zadośćuczynić skargom przeszło 11 tysięcy obywateli;
 3. wyraża uznanie dla wysiłków Nikiforosa Diamandourosa, który od objęcia przez siebie urzędu w kwietniu 2003 r., pomyślnie dąży do poprawy skuteczności instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz propagowania dobrej publicznej administracji, poszanowania rządów prawa oraz poszanowania praw człowieka;
 4. uznaje rolę rzecznika w przyczynieniu się do wzrostu otwartości i odpowiedzialności w obszarze decydowania i administrowania w Unii Europejskiej, będącego istotnym wkładem w budowanie takiej Unii, w której decyzje podejmowane są rzeczywiście z „możliwie najwyższym poszanowaniem zasad otwartości i jak najbliższej obywateli”, jak wymaga tego art. 1 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej;
 5. uznaje wysiłki podejmowane przez rzecznika w celu krzewienia znajomości jego instytucji wśród obywateli oraz informowania ich o ich prawach za pomocą rozpowszechniania materiałów, odbywanych wizyt w Państwach Członkowskich oraz udziału w konferencjach;
 6. przyjmuje do wiadomości, że Komisja Europejska pozytywnie odpowiedziała na propozycję rzecznika, iż powinna systematycznie informować kandydatów lub beneficjentów subwencji i dotacji o ich możliwości składania skarg na przypadki niewłaściwego administrowania;
 7. zauważa wyraźny wzrost liczby skarg obywateli, co świadczy o osiągnięciu przez rzecznika powodzenia w poprawie świadomości obywateli kontaktujących się z instytucjami UE o ich prawach w tym względzie;

Czwartek 18 listopad 2004

8. zauważa jednakże, że nadal utrzymuje się pewien stopień niezrozumienia wśród społeczeństwa odnośnie dokładnego zakresu odpowiedzialności rzecznika, skoro około 75 % składanych skarg nie należy do zakresu jego kompetencji; mimo to z zadowoleniem stwierdza, iż rzecznik w takich wypadkach stara się wspomóc petentów odsyłając ich do innych organów, zwłaszcza do Komisji Petycji lub krajowych czy lokalnych rzeczników, nadal nalegając, aby właściwie informowano obywateli za pomocą wyżej wymienionych środków;

9. z zadowoleniem zauważa, że w wielu przypadkach władze europejskie, po poinformowaniu ich o zaistniałym problemie, podejmują działania w celu rozwiązania konfliktu, a w innych przypadkach dążą do polubownego rozwiązania sprawy; nadal zachęca odpowiednie władze UE do przestrzegania projektu zaleceń rzecznika w celu zadośćuczynienia przypadkom niewłaściwego administrowania w następstwie przeprowadzonego dochodzenia, oraz do podejmowania działań inicjowanych krytycznymi uwagami rzecznika, w celu zapobieżenia pojawieniu się podobnych przypadków niewłaściwego administrowania w przyszłości;

10. z zadowoleniem odnotowuje, że dzięki interwencji rzecznika w czterech przypadkach osiągnięto pomyślnie polubowne rozwiązanie, które zadowalało obie strony, a w przypadku innych siedmiu, propozycja polubownego rozwiązania miała być rozpatrzona do końca roku;

11. nadmienia, że również w 2003 r. rzecznik przedstawił krytyczne uwagi instytucjom, zwłaszcza Radzie, dotyczące skarg w związku z trudnościami w uzyskaniu dostępu do dokumentów; przypomina, że Komisja Petycji zajęła się tą kwestią w swym sprawozdaniu dotyczącym skargi organizacji pozarządowej „Statewatch”, i że Rada w tym kontekście zapewniła, że w przyszłości będzie przestrzegać zasad dostępu do dokumentów;

12. zwraca się do wszystkich instytucji i organów wspólnotowych o pełne wdrożenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji⁽¹⁾ w duchu uznania, iż udzielenie dostępu do dokumentów instytucji europejskich jest podstawowym prawem zgodnie z art. 42 Karty Praw Podstawowych, i w szczerym dążeniu do podejmowania decyzji z „możliwie najwyższym poszanowaniem zasad otwartości i jak najbliższej obywateli”; podkreśla, że instytucje i organy UE powinny podchodzić do każdego wniosku niezwykle ostrożnie i każdy przypadek rozważać osobno, zanim ewentualnie zastosuje się postanowienia i odstępstwa od zasady wolnego dostępu;

13. przyjmuje z zadowoleniem decyzję podjętą przez rzecznika w sprawie publicznego dostępu do porządków dziennych i do protokołów z posiedzeń prezydium po zakończeniu prac Konwentu Europejskiego. Pomimo niestosowności rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie dostępu do dokumentów, rzecznik z powodzeniem czuwa nad przestrzeganiem zasad dobrego administrowania;

14. przypomina własną rezolucję z dnia 14 marca 2002 r. na temat wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁽²⁾, w której wyraża swe ubolewanie, iż Komisja nadal powstrzymuje kontrolę parlamentarną nad postępowaniem o naruszenie, nie udzielając dostępu między innymi do korespondencji między Komisją a Państwami Członkowskimi, ze szkodą dla skuteczności prawa wspólnotowego;

15. popiera wezwanie Komisji do złożenia propozycji zmian rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, przede wszystkim w sprawie dostępu do dokumentów legislacyjnych;

16. nadmienia, że również w 2003 r. wiele skarg dotyczyło braku otwartości i przejrzystości w organizowanych przez instytucje konkursach naboru kadr, w obszarze, który rzecznik od lat traktuje priorytetowo, gdyż wielu obywateli styka się z instytucjami właśnie w związku z procedurą rekrutacji; zauważa, że niektóre ze skarg na ten temat otrzymały krytyczne uwagi rzecznika;

17. z zadowoleniem zauważa, że w konsekwencji dwóch skarg złożonych do rzecznika, Rada zdecydowała się zastosować jego wskazówki i udzielić kandydatom w konkursie naboru kadr dostępu do ich poprawionych prac, a tym samym zbliżyć się do praktyki obowiązującej w Parlamencie i w Komisji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, str. 43.

⁽²⁾ Dz.U. C 47 E z 27.2.2003, str. 483.

Czwartek 18 listopad 2004

18. wzywa EPSO (Urząd Doboru Kadr Wspólnot Europejskich), międzyinstytucjonalny organ, który w przyszłości będzie organizował większość konkursów w ramach rekrutacji kadr do instytucji UE, do przestrzegania zasad i praktyk dotyczących otwartości i przejrzystości procedury rekrutacji, którą osiągnano latami, głównie za sprawą skarg do rzecznika i jego wskazówek;
19. zauważa, że wiele skarg, co do których rzecznik poczynił krytyczne uwagi, dotyczyła opóźnień w udzielaniu odpowiedzi na korespondencję, z nieudzielenia odpowiedzi lub niepełnej czy nieuprzejmej odpowiedzi; przypomina tym samym instytucjom i organom, iż odpowiednie i poprawne komunikowanie się z obywatelami leży w ich własnym interesie;
20. zaznacza z zadowoleniem, że w roku 2003 wszczęto z własnej inicjatywy pięć postępowań, w tym jedno związane z integracją osób niepełnosprawnych, w celu zadbania, by osoby niepełnosprawne nie były dyskryminowane w kontaktach z instytucjami europejskimi, zgodnie z art. 26 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
21. przypomina, że Parlament przyjął powyższą rezolucję w sprawie kodeksu dobrego administrowania dla instytucji i organów UE, oraz że od tej pory wielokrotnie nawoływał, by stosowały go wszystkie instytucje i organy; wyraża ubolewanie z faktu, iż Komisja jak dotąd nie w pełni przyjęła i stosuje kodeks;
22. przypomina, że dnia 25 września 2003 r. podczas omawiania rocznego sprawozdania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na posiedzeniu plenarnym, pani Loyoli de Palacio, wiceprzewodnicząca Komisji, odniosła się do faktu, iż projekt Konstytucji dla Europy zawiera podstawy prawne przyszłej ustawy o dobrym administrowaniu, która powinna być w związku z tym obowiązkowo stosowana przez wszystkie instytucje i organy UE; podziela opinię rzecznika, że Komisja powinna rozpocząć prace przygotowawcze zmierzające do przyjęcia takiego prawa;
23. zachęca rzecznika, w oczekiwaniu na wdrożenie ustawy o dobrym administrowaniu, do współpracy z Komisją Petycji nad poszerzeniem kryteriów dobrego administrowania w sprawie procedury postępowania o naruszenie i zapewnieniem wdrożenia ich przez Komisję w kształcie ustanowionym w decyzji rzecznika w sprawie skargi 995/98/OV;
24. jest zdania, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich powinien dysponować nieograniczonym dostępem do dokumentów mających związek z prowadzonymi przez siebie dochodzeniami; nadmienia, że minęło prawie sześć lat od momentu gdy rzecznik zaproponował zmiany do art. 3 ust. 2 Statutu Rzecznika, dotyczącego dostępu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dokumentów i przesłuchań świadków, w której to sprawie Parlament Europejski przyjął rezolucję dnia 6 września 2001 r.⁽¹⁾; ubolewa, że większość kwalifikowana w Radzie nie udzieliła poparcia tej rezolucji⁽²⁾;
25. w świetle przemian, które zaszły w ostatnim dziesięcioleciu, wspiera potrzebę rewizji Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przyjętego 9 marca 1994 r., w tym uprawnień do prowadzenia dochodzeń w Europejskim Urzędzie ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie dostępu do dokumentów, zgodnie z propozycją jaką pan Söderman przedłożył przewodniczącemu Patowi Coxowi w piśmie z dnia 17 grudnia 2002 r.;
26. uznaje dobrą współpracę pomiędzy Urzędem Rzecznika a Komisją Petycji, w tym proces wzajemnego przekazywania sobie spraw w razie zajścia takiej konieczności, co doprowadziło do bezpośredniego przekazania tej komisji sześciu skarg oraz udzielenia odpowiedzi 142 skarżącym, by w swej sprawie złożyły petycję;
27. wyraża uznanie dla rzecznika za powołanie sieci krajowych i lokalnych rzeczników oraz innych organów, do których przekazywane są sprawy wychodzące poza zakres kompetencji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich; jest zdania, że dla Komisji Petycji korzystne byłoby posiadanie dostępu do tej sieci i powołanie do życia podobnej sieci Komisji Petycji we współpracy z Urzędem Rzecznika;
28. zachęca Rzecznika do kontynuowania jego wysiłków w celu powołania, we współpracy z rzecznikami krajowymi i lokalnymi, powszechnego i skutecznego systemu pozasądowych rozwiązań dla dobra obywateli Europy, którzy uważają, że ich prawa wynikające z europejskiego ustawodawstwa zostały naruszone;
29. zobowiązuje swego Przewodniczącego do przekazania tej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji do Rady, Komisji Europejskiej Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządowi i parlamentom Państw Członkowskich oraz rzecznikom lub odpowiadającym im organom w Państwach Członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 72 E z 21.3.2002, str. 336.

⁽²⁾ Nota Rady 14782/02 OMBUDS 29 z dnia 26 listopada 2002 r.